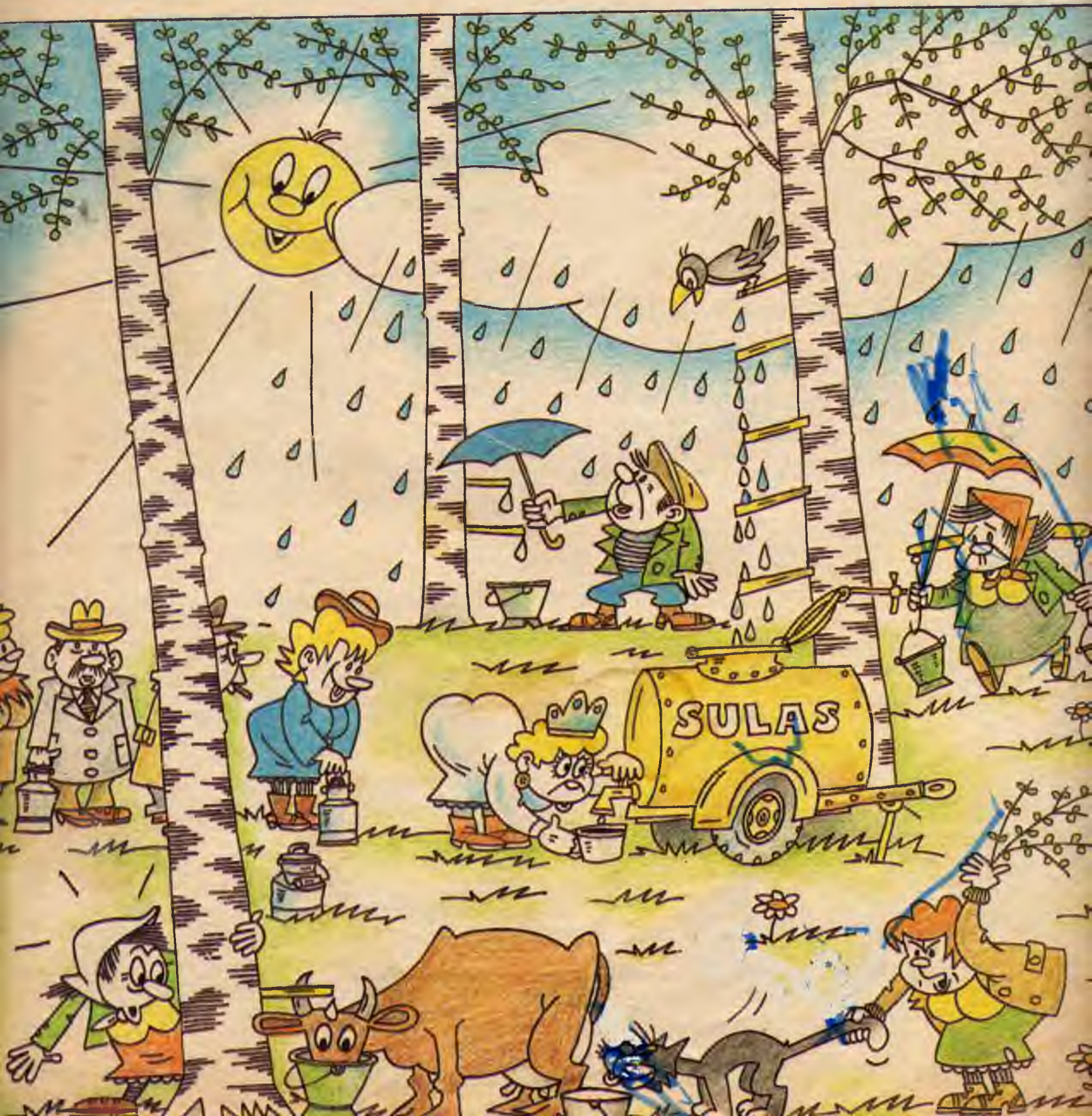

Nr

«DADZI!»

«DADZĪT!»

Pienāk atvaļinājuma laiks, un jūs ar savu automašīnu vēlaties doties ceļojumā. Protams, nepieciešami taloni, jo gan Lietuvā, gan Krievijas Federācijā benzīnu iespējams iegādāties tikai par tirgus fonda taloniem. Taču visiem tik parocīgajā autoapkalpes stacijā, kas atrodas dažu soļu attālumā no Vidzemes tirgus, jums laipni paskaidros, ka talonus tagad pārdod tikai sešos preses apvienības kioskos, no kuriem viens atrodas Juglā, otrs Purvciemā, trešais Sarkandaugavā...

Tāpēc vēlētos izteikt savu kautrīgo ierosinājumu. Kāpēc talonus nevarētu atkal pārdot autoapkalpes stacijā, kā tas bija agrāk. Ērti un parocīgi. Vai tiešām LPSR Valsts naftas produktu apgādes komitejas darbinieki būtu citādās domās un visiem spēkiem gribētu panākt, lai mēs tērējam laiku un nervus?

J. KALNIŅŠ,
Rīgā

Isuma lietas būtība: vecgada vakarā aizbraucu uz Oleriem pie savas krustmeitas Agitas Freimanes. Agita apmeklēja Oleru astoņgadīgo skolu, kur gūst leicamas sekmes. Mana krustmeita, protams, palepojās ar viņai izsniegto liecību par pirmo pusgadu, pie reizes parādīja arī viņai pasniegto balvu — A. Gipsļa «35 gadus draugos ar šahu». Atzišos, biju pārsteigts, jo zinu, ka Agita apmeklēja mūzikas stundas. Kad viņai jautāju, vai viņa spēlē šahu, saņēmu atbildi, ka nē. Nolēmu šo jautājumu nokārtot, uz vietas uzzinot, kāda nostāja šai gadījumā ir skolotājiem. Uz jautājumu, vai tā būtu piemērota balva bērnam, kurš apmeklēja otro klasi, sekoja atbilde, ka Agitiņa neesot vienīgā, ka šo grāmatiņu saņēmuši arī citi skolēni, un ja viņa nespēlējot šahu, tad neesot izslēgts, ka spēlējot kādreiz vēlākos gados.

Cienījamā redakcija, vai gan nebūtu prātīgāk nopirkt bērnam piemērotu grāmatu? Vai varbūt mūsu bērni nav to pūļu vērti, lai viņiem sameklētu šādas grāmatas? Tad jau, protams, vienkāršāk pasniegt to, kas pie rokas. Šādu skolas direktora rīcību neuzskatu tomēr par nopietnu vai audzināšanu. Tad jau labāk vienkārši pateikt bērnam atzinību pie eglītes visu skolēnu un vecāku klātbūtnē.

Ar cieņu A. SKUJA.

NO «DADŽA» ALBUMA

Šādu atpūtas stūrīti sev iekārtojuši Valsts profesionāli tehniskās izglītības komitejas Republikāniskā mācību metodiskā kabineta darbinieki Rīgā, Gorkija ielā 163.

I. CELMS

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«UN VĒLREIZ PAR TUKSAJĀM PUDELĒM»

«Dadzis» rakstīja pag. gada 23. numurā.

siltumnīcas netika apsildītas un laikā neizaudzēja gurķu stādus.

Tā kā degvielas apkurei nav arī 1986. gadam, tad saimniecība gurķu stādus iepirks no citām saimniecībām.

KONKURSS!

Katru pavasari tūlīt pēc ledus iešanas kļūstu nemierīgs, man šķiet, ka esmu kaut ko piemirsis. Un tad es atceros — pienācis laiks izsludināt kārtējo humoresku un dzejoļu konkursu!

Mēs visi zinām, ka labs humors vienmēr ir īss, tāpēc iesūtāmie darbi nedrīkst būt garāki par 150 mašīnraksta rindiņām.

Uz katra konkursa darba jāuzraksta devīze. Tad jāņem pirmā aploksne, uz tās jāuzraksta tā pati devīze un vairāk nekas. Pirmajā aplosnē jāieliek papīra lapa un autora vārdu, tēva vārdu, uzvārdu un adresi. Pēc tam aploksne jāaizlīmē.

Kad tas ir sekmīgi izdarīts, jāņem otra, vēlams — lielāka, aploksne. Otrajā aplosnē jāieliek konkursa darbs un pirmā aploksne, pēc tam arī otrā aploksne jāaizlīmē.

Uz otrās aploksnes jāraksta:

226081, Rīga-81
Balasta dambī 3, ab. k. 19
žurn. «Dadzis» redakcijai
KONKURSAM

Nekādā ziņā uz aploksnes nav jāraksta autora vārds un adrese!

Labākos darbus prēmēs. Pirmā prēmija būs 100 rubļu, otrā 60 rubļu un trešā 40 rubļu. Pārējos darbus, ko žūrijas komisija atzīs par derīgiem, publicēs parastā kārtībā.

Darbi jāiesūta līdz 1986. gada 1. jūnijam. Vēlāk iesūtītie darbi konkursā nepiedalīsies.

Visiem, kas rakstīs konkursam humoreskas un dzejas, jau iepriekš izsaku pateicību!

DADZIS

Republikas Valsts plāna komitejas priekšsēdētāja vietnieks E. Āboliņš atbild, ka «Dadža» raksts apspriests Valsts plāna komitejā kopā ar republikas Valsts agrorūpniecisko komiteju, Tirdzniecības ministriju un Patērētāju biedrību savienību. Vietējās rūpniecības ministrijas uzņēmumos pilnīgi pārtraukta to pudeļu ražošana, kas republikā ir uzkrājušās. Šīs pudeles netiks ievestas arī no citiem ekonomiskiem rajoniem.

PSRS Ministru Padome uzdevusi PSRS Valsts materiāli tehniskās apgādes komitejai un PSRS Valsts agrorūpniecības komitejai izstrādāt un 1986.—1990. gados īstenot pasākumu kompleksu, kas nodrošinātu visas stikla taras pieņemšanu no iedzīvotājiem.

«PUKES ZIED, GURĶI NEZIED» —

to «Dadzis» konstatēja pagājušā gada 23. numura slejās. Tukuma rajona agrorūpniecības apvienības priekšsēdētājs I. Kalniņš, atsaukdamies uz minēto fejetonu, redakcijai raksta, ka fakti atbilst patiesībai. Agro dārzenū 1985. gada ražošanas plāna neizpildīšana daļēji saistīta ar bargo ziemu, tomēr galvenā vaina meklējama zemajā darba organizācijas līmenī. Par pieļautajiem trūkumiem dārzenkopības nozarēs no darba atbrīvoti kolhoza «Nākotne» dārzenkopības brigadieris A. Pūliņš un galvenais dārznieks Z. Tilips.

Vērā liekams ir arī kolhoza «Nākotne» atsūtītais paskaidrojums redakcijai. Tajā atzīts, ka agro gurķu plāns tiešām nav izpildīts. Kā viens no iemesliem minēts arī tas, ka degvielas trūkuma dēļ

Mūsu lasītāja D. Boge no Čiekurkalna krietni pirms Jaungada bija iegriezusies apvienības «Rīgas ekspresis» kompleksajā pakalpojumu birojā Vecrīgā, lai uzaiicinātu ciemos pie savas trīsgadīgās meitiņas Salatēti.

«Jā, labi,» pieņēma atbildējusi un sāksi rakstīt pasūtījuma lapu. «Salatēti varat gaidīt 1. janvārī.» Pēc tam kaut kur piezvanījusi, lai uzzinātu, cikos Salatētis ieradīsies. Taču, uzzinājusi, ka pils. Boge dzīvo Čiekurkalnā, kvīti saplēšusi un atvainojusies: «Piedo, diē, nevaram...»

Izrādījies, ka vairāk neviena mamma no Čiekurkalna «Rīgas ekspresā» Salatēti ciemos nebija aicinājusi un apciemojot vienu bērnu neesot izdevīgi.

Šo dīvāno faktu komentē sadzīves pakalpojumu ministra vietnieks J. Bočarovs: «Pils. D. Boges vēstulē minētie fakti pārbaudīti un apstiprinājušies. Par atteikšanos pieņemt pasūtījumu uz Salavētiša izsaukumu, rīa «Rīgas ekspresis» repetitora iecirkņa meistarei S. Rapoportei un pasūtījumu pieņēmajai G. Ambraitei izteikts aizrādījums.»

Vairāki pasažieri sūdzējās, ka Tukuma pagaidu autostacijā neesot minimālo ērtību. Šajā sakarībā Tukuma rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniece V. Pokule raksta, ka drīzumā izstrādāšot jaunās Tukuma autoostas projekta dokumentāciju un tad ar 29. autotransporta un rajona uzņēmumu spēkiem tikšot uzsākta tās celtniecība. Pašreiz pasažieru iekāpšanas laukums esot apgaismots.

V. ARDASOVS

GUNTIS BRAKŠS

ATSKAITE

Zināmā dienā no zināma tresta
Atskaite šī tiek uz pārvaldi nestā:

«Ziņojam — zināmā atskaites posmā
Strādājām visi ar zināmu rosmi;
Tādēļ Jums priecīgu atskaiti nesam —
Zināmu darbu mēs veikusi esam.
Kaut arī bija mums zināmās vietās
Zināmi trūkumi zināmās lietās,
Zināmas grūtības šķēršļus kaut lika,
Zināmas kļūdas kaut pielaistas tika,
Tomēr, ja visam tam paejam garām,
Sacīt ar zināmu lepnumu varam —
Kopumā sasniegts ir panākums zināms,
Kaut arī skaļi tas nebūtu svinams.
Solām spert zināmus soļus, lai trestu
Turpmāk uz zināmām virsotnēm vestu;
Zināmos lēmumus paturot vērā,
Panāksim progresu zināmā mērā.»

Minētais citāts ja neticams šķiet,
Varat uz pārvaldi pārbaudīt iet, —
Papīra lapas, par atskaitēm sauktas,
Kaudzītē guļ tur uz zināma plaukta.

Lūdzu, nesteigsimies ar atbildi!
Pirms mēs atbildam, ka skurstenim
deguna nav, mēģināsim noskaidrot,
kāpēc skurstenus šķiro pēc degu-
niem. Starp citu, par to, ka
šāda šķirošana patiešām notiek,
mēs varam pārliecināties ļoti vien-
kārši.

Paskatīsimies uz trim pilnīgi vie-
nādiem skursteniem! Uzsversim,
uz pilnīgi vienādiem! Pirmais ir
privātmājas skurstenis, otrs — kā-
das iestādes vai uzņēmuma, tre-
šais — dzīvokļu ekspluatācijas ra-
jonam piederošas mājas skurstenis.
Pirmos divus skurstenus republikas
Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrī-
bas melnie vīri slauka tik bieži,
kā tas noteikumos paredzēts, bet
trešo — daudz retāk vai neslauka
nemaz.

Kāpēc tāda netaisnība? Tāpēc,
ka slaucītāji skurstenus šķiro pēc
deguniem, un šķirošanas iemesls
ir ļoti vienkāršs — par trešā skur-
steņa slaucīšanu melnajiem vīriem
maksā burtiski dažas kapeikas, bet
par pirmā un otrā slaucīšanu atal-
gojums ir ievērojami lielāks. Kāpēc
šāda starpība, to nezina ne-
viens, ne mēs, ne melnie vīri, ne
skursteņi. Rezultāts tik netaisnāi
šķirošanai pēc deguniem ir bē-
dīgs — neslaucītie skursteņi ap-
vainojas. Protams, skurstenis nav
mulķis, skurstenis ļoti labi saprot,
ka nevar no melnā vīra prasīt,
lai tas nāktu un kāptu uz jumta,
kā mēdz teikt, par skaistām acīm.
Bet, lai būtu, kā būdams, ne-
slaucīto skursteņu sarūgtinājums ir
liels, un neviens nevar galvot, vai
kādam neslaucītam skurstenim ar
atbilstīgu raksturu neienāk prātā
ņemt un nodedzināt māju. Tā
teikt, tas par to, ka mūs šķiro pēc
deguniem, ka vienus slauka, bet
otrus ne.

Taisnība, varētu mēģināt sarūg-
tinātajiem skursteniem ieskaidrot,
ka Brīvprātīgo ugunsdzēsēju bied-
rības vīri saprot, cik amorāla
ir viena un tā paša darba dalī-
šana izdevīgajos un neizdevīga-
jos, jo šāda dalīšana sagandē
kollektīva locekļu attiecības. Jaunie
darbinieki, kas tikko sāk strādāt,
redz, ka realitāte ir pavisam ci-

tāda, nekā viņiem skolā mācīja, ka
samaksa nav atkarīga no godīgi
padarīta darba, bet gan no briga-
diera garastāvokļa. Ja viņš ir labā
garastāvoklī, nosūta tevi tīrīt izde-
vīgu skursteni, ja sliktā — neizde-
vīgu...

Nē, to skursteniem nedrīkst
stāstīt, citādi viņi jautās, kāpēc šā-
dai nejēdzīgai kārtībai netiek pie-
likts punkts. Nav nozīmes skaidrot,
ka Brīvprātīgo ugunsdzēsēju bied-
rības vīriem vairāk jādomā par
nopietnākām problēmām. Piemē-
ram, kur ņemt ugunsdrošos ķie-
ģelus. Līdz šim apgāde ar šiem
ķieģeļiem bija normāla, krāšņu
meistari no Tūjas cepļa ik gadus
saņēma 240 tonnas ugunsdrošo
ķieģeļu, bet šogad iedalītas tikai
60 tonnas... Ko darīt, kā būt?
Tikpat drūms stāvoklis ir apgādē ar
skārdi. Gadiem ilgi biedrība ce-
peškrāsnis izgatavoja pati. Rīgas
pilsētas izpilddomējas Dzīvokļu
pārvalde Brīvprātīgo ugunsdzē-
sēju biedrībai piešķīra skārdi, un
biedrības meistari štancēja, lieca
un kniedēja, kamēr cepeškrāsns
bija gatava, turklāt tieši tāda, kāda
attiecīgajā brīdī vajadzīga. Tagad
skārda vietā tiek piešķirtas gatavas
cepeškrāsnis, un tā rezultātā radies
juceklis. Dažreiz tiek atvestas ce-
peškrāsnis ar slīpumu labajā pusē,
dažreiz kreisajā, dažreiz atved lie-
lās, dažreiz mazās cepeškrāsnis, un
dažreiz neatved neko. Brīžam
trūkst ūdens sildāmo katliņu, brī-
žam nav alžbīdņu jeb šīberu,
brīžam melnie vīri nesāņem vāja-
dzīgās troses, un gandrīz nekad
nav pareiza resnuma stieples
skursteņu tīrāmo slotu izgatavo-
šanai.

No visām šīm problēmām tieši
vai netieši jācieš tam pašam nabaga
skurstenim. Tāpēc nebrīnīsimies,
ka skurstenis pamazām sāk uztrauk-
ties. Un kā lai viņš neuztrauk-
tos, ja birokrātisku neizdarību dēļ
tīrīšanas vietā viņu atstāj ar garu
degunu.

Uzsversim — ar garu degunu.
Tāpat skurstenim deguns tomēr ir!

A. ISAIS

KLUBS

— KUR TEV TĀDA PASĀKUMU DAUDZVEIDĪBA!
— PARAKŅAJOS TERMINOLOĢIJĀ.

I. MELGAILIS

Par nespēju sasmelt izlietu ūdeni nekad nesūrojas tie, kas to lej.

Daudz grib parasti tie, kas nezina, ko īsti grib.

Nekavējiet laiku ar neatjautiem paņēmieniem!

Dažam tieši otrā jaunība ir tā īstā.

F. USĀNS

Visdrošāk kritizēt pašam sevi: neviens neattriebsies par kritiku.

V. LIEPIŅŠ

Kas, sevi meklēdams, skatās glāzītē, tas var atrast vienīgi pudeles brāli.

Reizēm, lai nevajadzētu kost pirkstā, pietiek laikus iekost mēlē.

Ja dūša papēžos, tas nenozīmē, ka jālavās uz pirkstgaliem.

Ko līdz otrā jaunība, ja nav otrās elpas.

Kas aizgulējies mājās, tas tikai kavē darbu; kas aizgulējies priekšnieka krēslā, tas — bremzē.

ARMĪNS LEJIŅŠ

SERGEJS MEĻNIČUKS
«Perec», Kijevas

TRAUMA

— Jā, jā, es lūdzu vārdu. Lai citi tagad pastāv klusu, bet es runāšu, jo man sāp sirds. Tā nav jūsu darīšana, Garkuša! Kad jums dos vārdu, tad pateiksiet, bet tagad nebāziet savu degunu citu darīšanās! Gudrais atradies!

Kāpēc, prasāt, karstu putru strebju? Bet kā tu būsi mierīgs, ja tevi gatavi ar zābakiem samīdīt? Tā esot arodkomiteja, darbaļaužu aizstāvētāja! Aizstāvēja, kā tad! Slimības naudu atņēma!

Es domāju, te nekā smieklīga nav un jūs, Garkuša, neņirdziet kā bilde pie transformatora būdas. Jums ir viegli trīt zobus, kad nekur nekas kaulā nekož, bet man slimības lapu negrib apmaksāt! Teica, neesot darbā dabūta trauma. Kā redzams, biedri, mūsu dārgajai arodkomitejai un it īpaši tās priekšsēdētājam biedram Gerasimenkam nospļauties par to, ka cilvēks veselū nedēļu nevarēja atvērt muti, nespēja sievai un bērniem ne vārda pateikt.

Un vēl smejas: es, lūk, tā zāvajies, ka izmežģījies žokli. Bet kur, es jums prasu, tas ar mani notika? Kaut kur zināmā ielā pie bufetes!

Plēguru kompānijā? Paldies dievam, ar tādiem neesmu pazīstams un nesatiekos. Un neklamzāju pa vakariem, kā daži to dara, no viena «punkta» pie otra. Jā, jā, biedri Garkuša, neklamzāju. Traumu dabūju darbā... Pareizi, man neviens nelika locīt tērauda caurules vai staigāt uz rokām. Bet es godīgi sēdēju darba vietā. Un nožāvājos ne ar iepriekšēju nodomu. Kaut kā pats no sevis iznāca. Bet, ka tik stipri, tā nav mana vaina. Izmežģīt žokli, domājat, tā ir medus maize? Nedēļu atjēgties nevarēju.

Es beidzu, man vēl tagad runāt nav tik viegli, kā viens otrs uzskata. Un es domāju, ka sabiedrība izšķirs, kas ir vainīgs un kas cieš bez vainas. Bet, ja ne, tad man ceļš arī uz centru ir zināms, es līdz pašai Kijevai aiziešu. To, kas man pienākas, es nepamētišu! Trauma ir iegūta ražošanā, tāpēc maksāji, balodiši, nav ko locīties! Nav mana vaina, ka toreiz laiks vilka uz lietu. Es par taisnību rīkli, kam gribi, izrausu. Jā, jā, biedri Garkuša, un nav te ko šņaukāties kā vecam kompresoram. Man, biedri, viss.

NEVĒRSIET BOBĪTĪM NEKĀDU UZMANĪBU UN VIŅŠ JOS
SĒDĒT

— PAMĒĢINI ATGRIEZTIES MĀJĀS BEZ DĀVANAS!

E. RUSMANIS

ATZĪMĒŠANA

Kavēt darbu, protams, ir ļoti slikli. Gods kam gods, šo patiesību vienmēr atceras Jūrmalas Vispārējās celtniecības tresta dzīvokļu ekspluatācijas iecirknī. Šeit darbu nekavē, un tomēr iecirkņa darbiniekiem nekas cilvēcisks nav svešs. Sacīsim, uzskaitvedei A. Grīnkofai piešķir medaļu «Darba veterāns», un viņa tūlīt saprot, kas darāms. Balts galdauts, šķīvji ar zelta maliņu, naži, dakšiņas... Ar vārdu sakot, viss, kā nākas. Cits varbūt laužītu galvu un prātotu, kur apbalvojuma atzīmēšanu organizēt, cits varbūt tāpēc kavētu darbu, bet šeit, kā jau minējām, darbs netiek kavēts ne minūti. Tā sacīt, kulturāls pasākums, neatraujoties no ražošanas. Atzīmēšana notika iecirkņa priekšnieces N. Ēņpuļjevas kabinetā. Kā jau tādās reizēs pieklājās, ieradās arī clemiņi: tresta pārvaldnieka vietnieks kadru jautājumos J. Kosjaņenko un kadru daļas priekšniece V. Kofesņikova. Sēdēja, sēdēja, runāja, runāja. Iedzēra, uzskoda. Atkal iedzēra, atkal uzskoda. Viss jau būtu bijis labi, ja vien neatklātos, ka tāda sēdēšana, neatraujoties no ražošanas, tomēr esot pārcenšanās. Un vēl priekšniecības klātbūtnē. Tāpēc

būšot nepatīkšanas. Kuram tikš vairāk, kuram mazāk, to pašlaik grūti pasacīt.

Jaunu taciņu atzīmēšanas pasākumu organizēšanā gribēja iemīt arī Līepājas rajona kolhoza «Centība» I iecirkņa priekšniece I. Žukovska un viņas vietniece A. Niedra. Protams, arī šoreiz darbs netika kavēts ne minūti, jo atzīmēšanu organizēja vakarā pēc darba. Vespirms nopirka vienu kastī, dzērienu ar skanīgu nosaukumu «Kristāls». Tas, tā sacīt, sirdij. Bet, lai būtu arī prātam, iegādājās dāvanas, ko pasniegt dažiem kolhozniekiem. Svinības izdevās lieliski, visi ēda, dzēra, dziedāja un dancoja.

Bet ko tad īsti šajā vakarā atzīmēja! Kartupeļu pārdošanu. Aizputes patērētāju biedrības Rivas iepirkšanas punktā bija pārdoti 3259 kg kolhoza kartupeļu un saņemti 308 rubļi naudas, kas vēlāk tika izmantoti balles rīkošanai.

Un pareizi vien priekšnieki darīja. Ja tā padomā — kas gan ir pārsimt salmniecībai piederošu rubļu, salīdzinot ar jauki pavadītu vakaru!

E. JUMĀRS

— KO VISU TE NEVARĒJA IERAUT AGRĀK...

E. RUSMANIS

«Nesaskaņu radišanai ar tevu Indranu Edvardu ošus ne tikai nocērt, bet arī pārdod.»

«Katras olimpiskās spēles ierauj savā spraigumā visus pasaules iedzīvotājus, sākot ar veciem sirmgalviem un beidzot ar zidaiņiem.»

«Mūsu paaudze redz savu vecāku grūtības, mūsu bērni redz mūsu grūtības, bet mūsu bērnu bērni redz visas šīs grūtības kopā, jo viņiem vienīgās grūtības būs neaizmirst mūsu grūtības.»

«Rakstnieks pats savos darbos vienmēr atrod ko jaunu un spēcīgu un liek to darīt arī lasītājam.»

«Plūdonis ir pirmais vai otrais latviešu dzejnieks, kam dzejā daudz udeņu.»

«Tik skaistus dzejoļus, ka raksta Čaks, katru dienu nemaz nedrīkst lasīt.»

«Dzīvnieka instinkts cilvēkam ir kļuvis par apzinātu nepieciešamību.»

«Kaut arī tas ir ļoti grūti, dzejnieks tomēr visu laiku raksta dzejoļus, jo cita nekā viņam nav ko ēst.»

No skolēnu sacerejumiem izrakstījis A. BARISJANS.

IR JAU PAREIZI, BET...

«Strādāju padomju saimniecībā «Vijciems» (Valkas raj.) par šoferi,» tā sākas A. Ozoliņa vēstule «Dadzim». «Mana darba diena sākas no pulkst. 2.30 līdz 3.30, tad no pulksten 7.00 līdz 20.00. Dienā sanāk nobraukt vairāk par astoņām stundām. Ceļazīmē arī rakstu tik stundas, cik nobraucu, bet algas lapā man parādās tikai 8 stundas, un arī samaksa ir tikai par 8 stundām...»

Grāmatvedības darbinieki raustot plecus un paskaidrojot, ka nevarot maksāt par virsstundu darbu šoferim ar nenormētu darba laiku. To pašu darot, arī direktors.

«Vairāk nekā 8 stundas dienā es braucu 1 gadu un trīs mēnešus, bet samaksa viena un tā pati tikai par 8 stundām. Gribētu ar Jūsu palīdzību uzzināt, kam ir taisnība — man vai saimniecības vadībai,» nobeigumā raksta b. Ozoliņš.

Pirmajā brīdī šķiet, ka lieta ir vienkāršāka par vienkāršu: atliek aprunāties ar finansu darbiniekiem, un, kā saka, migla izklīdīs.

— Mēs viņam nevaram maksāt par virsstundu darbu, — tsi atbildēja padomju saimniecības «Vijciems» ekonomiste S. Berkolde. — Vai nu mēs to gribam, vai negribam, bet nedrīkstam. Tāpēc, ka Ozoliņš saņem papildus divdesmit piecu procentu piemaksu par nenormēto darba laiku un ir tā sauktā limitētā štata vienība...

Tālākajā sarunas gaitā izdevās noskaidrot, kas īsti limitētā štata vienība ir. Izrādās, tā ir administratīvā aparāta vienība. Tādi ir štatu sarakstī,

dziedi vai raudi. Brīžiem un vietām tie atgādina diezgan sarežģītu tīklu, un viss atkarīgs, kurā acī esi iekļuvis. Šajā gadījumā šoferis bija iekļuvis limitēto štata vienību ailē. Tātad par virsstundām maksāt nedrīkst. Un otrādi: ja šoferis atrodas ārpus šīs ailes, tad drīkst. Kaut arī faktiski vienā vai otrā gadījumā viņš brauktu ar vienu un to pašu mašīnu.

— Tādi ir noteikumi, — padomju saimniecības «Vijciems» ekonomiste teica. — Ja mēs šajā gadījumā minētajam šoferim samaksātu par virsstundām, tad finansisti kristu mums krāgā.

Bet kā tad nu paliek ar saimniecisko patstāvību?

— Vai tad jūs paši savu darba algas fondu neprastu izlietot tā, lai būtu gan taisnīgi, gan atbilstu saimniecības interesēm? — mēs pajautājām ekonomistei.

— Būtu jau pareizi, bet... tik tālu neesam tikuši, — b. Berkolde atbildēja.

Notika neliela saruna arī ar Finanšu ministrijas darbiniekiem. Viņu teiktais daļēji sakrita ar vijciemiešu domām. Tai pašā laikā «Dadža» korespondentam nācās manīt arī zināmu skepsi: lūk, ne visi lauku saimniecību darbinieki esot pietiekami nobrieduši, lai patstāvīgi rīkotos ar naudas līdzekļiem.

Protams, paragrāfs, kamēr tas nav atcelts, jāpilda. Sai ziņā nekādu šaubu nav. Bet, ja instrukcija sāk traucēt saimniecisko darbību, tad laiks padomāt, vai tā nav novecojusi.

A. KNIEDS

DOMU GRAUDI

Grāmata ir cilvēka garīgā barība tikai tad, ja viņš spējīgs to sagremot.

Māksla prasa upurus, mode saņem.

Ne visus, kuri savu dziesmu nodziedājuši, pavada ar aplausiem.

Garā nabago ar žēlastības dāvanām bagātāku nepadarīsi.

Pieredzes trūkums ne vienmēr ir šķērslis pieredzes apmaiņai.

C. MELAMEDS

— ŠIS FAKTS MUMS IR ZINĀMS. DRĪZUMĀ PASŪTĪSIM JAUNAS LAIPAS PROJEKTU.

G. VĪNDEDZIS

E. OZOLINS

VEZUMS no DŪKSTS

Ja vairākiem cilvēkiem pajautāsim, kur atrodas Rīgas Medicīnas institūts, tad zināms procents aptaujāto nosauks tā adresi un uzskatīs, ka uz jautājumu atbildejuši veiksmīgi. Bet divainā kārtā tikpat liels aptaujāto procents nosauks vēl divdesmit adreses un — kas pats divainākais — arī viņiem bus taisnība. Jo Rīgas Medicīnas institūts kopš dibināšanas dienas, nu jau 35 gadus, ir izmēģināts pa visu Rīgu, un vienas reprezentējošas ēkas tam nav. Vēl vairāk — RMI ir vienīgā republikas augstskola, kurai nav savas aktu zāles, nav sporta zāles un nav piemērotu telpu Fiziskās audzināšanas katedrai.

Tas nebūt nenozīmē, ka par šādām telpām nebūtu domāts. Jaunais Rīgas Medicīnas institūta komplekss ir ieprojektēts, daļēji pat iemiesots betonā, metālā un stiklā. Diemžēl tikai daļēji, jo jaunās celtnes tapšana līdz šim salīdzināma ar smaga veltņa vilkšanu no dūkst.

Veltņa, citiem vārdiem, institūta, kompleksa celtniecības pirmais brikls iekustināšanas mēģinājumus sākas 1962. gadā. Toreiz tika veikti priekšdarbi, kas saistīti ar celtnes projektēšanu. Pagāja pieci gadi, un veltņa saņēma vēl vienu grūdienu: Rīgas pilsētas izpildkomiteja 1967. gada rezervēja jaunajam, pagaidām vēl iecerēs esošajam objektam zemes gabalu. Bet jau nākošajā, 1968., gadā Medicīnas institūtu aplidoja priekša vēsts: ir pieņemts lēmums jauno kompleksu uzbūvēt līdz 1975. gadam! Iegaumēsim šo skaitli!

Pēc tam trīs gadus tika meklēta organizācija, kas uzņemtos jaunā kompleksa projektēšanu. Meklējumi vainagojās ar panākumiem 1971. gada 8. oktobrī, kad savu piekrišanu deva un pasūtījumu pieņēma Centrālās patērtāju biedrību savienības projektēšanas institūts «Centrosojuzprojekt».

Un nu jau varēja teikt, ka veltis sācis kustēties. Pagāja tikai vēl viens gads un... Nē, nē, nesteigsimies, pēc gada projekts vēl gatavs nebija — Valsts celtniecības komiteja tikai izsniedza atļauju individuāla projekta izgatavošanai. Bet pēc tam sākās intensīva darbošanās: 1973. gada 15. oktobrī pilsētbūvniecības padomē tiek izvirzīta pra-

sība mainīt celtnes vietu, 1974. gada 15. aprīlī tiek izsniegts jauns projektēšanas uzdevums, tā paša gada 28. oktobrī Galvenā arhitektūras plānošanas pārvalde to saskaņo. Rīgas Medicīnas institūts būs Dzirciema ielā, blakus stomatoloģijas poliklinikai!

Un tad, 1975. gada 1. ceturksnī, projekts ir gatavs! Atcerēsimies, mēs minējām, ka šajā gadā gatavai vajadzēja būt pašai celtni...

Tālāk sākās ikdiena, ar kuru nācies saskarties ikvienam tā sauktajam pasūtītājam, šajā gadījumā Latvijas PSR Veselības aizsardzības ministrijai, kas vēlas ar celtnieku starpniecību savu izloloto projektu iemiesot dzīvē. Tajā pašā 1975. gadā projekts tika saskaņots Celtniecības ministrijā, starpresoru komisijā, celtnieku ekspertizē, un nepagāja ne trīs gadi, kad pasūtītājs, tas ir, ministrija, RMI jaunā kompleksa celtniecību jau varēja iekļaut savos plānos.

Celtniecības ministrija savos plānos to iekļaut šajā gadā nevarēja. Bija jāgaida vēl zināms laiks, līdz 1980. gadā 58. celtniecības pārvalde jaunajā celtnē, tēlaini izsakoties, guldīja pirmo akmeni.

Varētu domāt, ka toreiz, pēc laimīgi pārlaistām ekspertizēm, saskaņošanām, komisijām un tā tālāk, Medicīnas institūta celtnē beidzot sāks slīdēt uz augšu ašos tempos. Taču, ņemot vērā, ka aizvadītajos sešos gados no ieplānotajiem 2,5 miljoniem rubļu celtnieki apguvuši labi ja pusotra miliona, un, aplūkojot klātpielikto fotoattēlu, tā vien liekas, ka topošajiem medikiem uz sava institūta jaunajām telpām nāksies pagaidīt.

Vēl vairāk — pat ja kompleksa 1. kārtu šogad celtnieki patiešām nodos ekspluatācijā, kas, starp citu, maz ticams, arī tad RMI būs un paliks vienīgā republikas augstskola, kam nav savas aktu zāles, nav sporta zāles un nav piemērotu telpu Fiziskās audzināšanas katedrai — šo telpu nodošana pirmajā kārtā nav paredzēta.

Vilkst velti no dūkst nav nieka lieta.

B. KRASIŅŠ
I. ZARA foto

J. MAĻINSKIS

VECPUIŠI MANI NESAPRATĪS

Nē, vecpuiši mani nesapratīs! Viņi nezina, ko nozīmē siltā pavasara dienā pastaigāties zem rokas ar sievu. Bet apkārt, ai, cik burvīgas dāmas kaut kur iet, kaut kur staidas... Un kā mainījusies mode!

Es jau neko, bet galva pati grozās. Oho, dūka sānos! Saprotu — skatiens pa labi vai skatiens pa kreisi tiks uzskatīts par izlaidības mēģinājumu. Un tomēr arī kosmētika progresējusi... Kādas acis! Toreiz, kad es vēl biju brīvs... Diemžēl tos laikus esmu jau aizmirsis. Kā nekā pieci gadi pagājuši.

«Kur tu lūri?» Šnāciens domāts, protams, man. Kur es lūru? Nekur nelūru, skatos uz milici. Ak dies, tas nemaz nav milicis, tā ir dāma milici formā... Un ļoti simpātiska. Nē, nē, vecpuiši mani nesapratīs!

Dažreiz sieva man ļauj uz ielas iet vienam. Nu gluži vienam ne. Kopā ar iepirkumu tīkliņu. Esot pirmie gurķi redzēti... Liek nopirkt. Kā šoreiz, piemēram.

O, tā blondīne paskatījās uz mani! Nē... Viņa skatās uz to smurguli, kas sēž pie žiguļa stūres. Interesanti, kāpēc tieši uz viņu? Žiguļa dēļ? Es varētu volgu nopirkt. Ja sieva neatņemtu naudu...

Kā jūs teicāt, cik gurķi maksā? Tā taču ir laupīšana! Par to cenu es bikses varu nopirkt!

Stop! Šo dāmu es kaut kur jau esmu redzējis! Varbūt sapnī? Un cik vērtīgi viņa uz mani skatās... Starp citu, par to nav jāsaubās. Slaidis, intelligentis vīrietis ar glītu tīkliņu rokā! Kas būs, būs, iešu klāt un sākšu runāt par spāniešu literatūru!

Aizgāja... Lai iet! Lūk, uz otra stūra atvesti apelsīni. Un pārdevēja ir tik glīta... Nē, es nelieku bez rindas, ko jūs, pilsoni, uztrauciet!

Starp citu, sieva apgalvo, ka es kļūstot resns. Nevar būt! Lai viņa pajautā tai dāmai, kam uz sporta krekliņa lieliem burtiem rakstīts: «Kis me, please». Gadījumā, ja dāma atbildēs, ka es patiešām esmu nedaudz korpulents, sākšu audzēt ūsas. Ūsas padara slaidāku...

Ā, te var dabūt zaļos zirņiņus! Bet kāpēc vienai personai pārdod tikai divas kārbas? Zirņiņi taču alkoholu nesatur! Cik jāmaksā? Nepietiek! Vēl divpadsmit kapeikas? Ko lai dara, sieva tik daudz man nav iedevusi... Rīt kapeikas atnesīšu. Goda vārds! Paldies!

Eju mājās. Visas dāmas skatās uz mani... Un kāpēc lai viņas neskatītos? Slaidis vīrietis ar saimnieciskām iemaņām. Gurķus nopircis, apelsīnus, un kur tad vēl zaļie zirņiņi!

Jūtos laimīgs. Nē, vecpuiši mani nesapratīs!

ZIEDONIS PURVS

KAD MĒS AUGĀM...

Kad sirmums
tikai nopelt māk
Un ironiski
seju šķobīt,
Un, jaunos
kritizējot, sāk
Vai dzīviem kokiem
mizu lobīt,
Tad liekas:
pēdējie gan nāk
Ne gudrības,
bet indes zobi.

GRŪTI

Tu jautāts
grumbās sarauc pieri:
— Jūs nesapratīsiet
varbūt,
Bet dzejoj, biedri,
tas ir grūti,
Un rakstīto —
kā uzņems to!
Jel nebēdājies,
esi mierīgs —
Tas grūtums
nekur nepazūd:
Redz, arī tevi —
lasīt grūti,
Jo katra rinda —
jātulko.

ASARAS

Ikviens
tavām asarām tic
Par bijušo
priekšnieku lietām:
Tu cerēji tikt
tajā vietā,
Bet izrādās —
iecelts cits.

J. BRINKIS

— PASAKI, LAI ATBRAUC VĒLĀK, PASREIZ ĻOTI LABI
KERAS!

U. MEZAVILKS

A. MUKĀNS

JAKOVŠ BRISKINS

PELNRUŠĶĪTE

Lēdija Opera un karalis Balets satikās,
Un vienam pret otru radās patika.
No augstas kārtas vecākiem glītiem
Piedzima Operete — meitene spulga.
Kāpēc mēs pulgojam
Princesīti!

DZĪVES PATIESĪBA

Ja saka: «Kino tā kā dzīvē»,
Tad slavina pa visiem kanāliem.
Bet, ja ir dzīvē tā kā kino,
Tad peļ — cik ļoti banāli...

Atdzejojis ARNOLDS AUZIŅŠ.

PETERIS ĒTERIS

ĢIMENES GALVA

Darbojas:

Kraukītis
Kraukītiene
Sievīšķis ar portfeli

(Kraukītiene pie galda lasa grāmatu, Kraukītis virtuvē mazgā traukus.)

Kraukītiene: Piena pudeles jāizberz ār birsti!

Kraukītis (atsaucas): Ta jau es daru, mīlā.

Kraukītiene: Daru, daru. Bet, ja nepateiks, nedarīs. (Šķindoņa.) Re, nu! Laikam šķivis pagalam!

Kraukītis: Nē, nē! Dakšiņa izlietnē iekrita.

Kraukītiene: Dakšiņa... Bet varēja būt šķivis vai glāze.

(Pie durvīm zvana.)

Kraukītiene: Ielaid!

(Ienāk sievišķis ar portfeli.)

Sievišķis: Labdien! Es esmu no statistikas pārvaldes. Iedzīvotāju skaitītāja. Man būtu dažādi jautājumi.

Kraukītis: Lūdzu... (Pasniedz krēslu.)

Kraukītiene: Pēter, netaisies! Es pati. Ar ko varu pakalpot?

Sievišķis (uzliek galdā blāķi papīru): Pirmais svarīgākais jautājums: kurš jūsu ģimenē no laulātajiem ir ģimenes galva?

Kraukītis: Tā ir mana sievina...

Kraukītiene: Pēter, kā tev nav neērti! Ģimenes galva taču esi tu.

Kraukītis: Bet, mīlā...

Kraukītiene: Jā, jā, vīriņ, tev, tikai tev visos ģimenes jautājumos pieder pēdējais vārds, tu, tikai tu nosaki: jā vai nē.

Kraukītis: Bet mīlā...

Kraukītiene: Atceries, kā bija vakar. Es tev vaicāju, vai tu piekriti, ka no tavas jaunās seskādas cepures pašu savu mētelim krādziņu un tu, jautājumu izlēmis, man atbildēji: jā, mīlā. Nu, vai bija tā?

Kraukītis: Jā, mīlā...

Kraukītiene: Nu, un šorīt. Sorīt, steigdoties uz kino, es tev pasniedzu nazīti un palūdzu nomizot pusdienām kartupelišus. Un, kad es noprasīju, vai tu neesi nodomājis darīt ko citu, kā tu man atbildēji?

Kraukītis: Es teicu, ka neko citu nodomājis neesmu...

Kraukītiene: Lūk, nu! Tagad tu pats redzi, ka tev vienmēr un visur pieder pēdējais vārds! Vai tā ir?

Kraukītis: Jā, mīlā...

Sievišķis: Netērēsim velti laiku! Tātad es rakstu (raksta): «Kraukīšu ģimenē ģimenes galva ir vīrs.»

(Kraukītim nokrīt zemē un saplīst lasīte, ko viņš bija turējis rokā.)

Kraukītiene (pielec kājās): Ak tu! Es taču pirmīt jau aizrādiju! Viss tev jāpasaka priekšā! Vai tu pats kaut reizi esi varējis iedomāties, izdomāt, padomāt?

(Sievišķis, kas jau sataisījis iet, izmeļ no rokām portfeli. Tas ar blikšķi nokrīt zemē.)

MĒRIJA MUŠA

ATJAUTĪBAS SPĒLES

Pāris dienas Pusmuciņa laulātā draudzene Lonija izskatījās domīga. Viņa apsvēra savas ģimenes dzīves stilu. Novērtējusi to ne visai atzinīgi, viņa paziņoja:

— Mūsu mājās vakaros trūkst jautrības!

— Ko tu ar to domā! — izbrīnījies vai-cāja oficiāli par ģimenes galvu dēvētais Pusmuciņš. — Tagad, kad atturībai jāklūst par dzīves normu...

— Jā, taisni tagad un taisni tāpēc mājās jāvalda patīkamai dzīvīgai gaisotnei bez reibinošu dzērienu līdzdalības. Ko darīja mūsu senči, īsinādami garos vakarus! Stāstīja pasakas, gāja rotājās, minēja mīklas. Tā arī zini — es neļaušu jums abiem ar puiku augus vakarus blenzt tajā televīzora!

— Kādās rotājās tad mēs te trijatā varētu iet! — Pusmuciņš brīnījās. — Ja pasauksim kaimiņus, nevarēs apgriezties.

— Mammai taisnība, — Pusmuciņš juniors bez vilcināšanās devās stiprināt pretējo nometni. — Man arī garlaicīgi, bet kārtis spēlēt nav labi, vai ne, mamm! Vislabāk īsināt laiku ar atjautības spēlēm.

— Es nevienu nezinu, — Pusmuciņš mēģināja vilkt laiku, jo pa televīzoru teju, teju vajadzēja sākties futbolam.

— Heijā! Man ir vesela grāmata! — juniors rādīja pabiezu sējumu. — Es jums abiem ar mammu tūlīt uzdošu vienu kopēju uzdevumu.

— Tikai lai nav pārāk grūts, — Lonija brīdināja.

— Ko tu! — puika atmeta ar roku. — Tā ir ceturtās klases viela.

— Kāpēc tad tās sauc par atjautības spēlēm! — seniors kļuva domīgs.

— Nu, lai mēs asinātu prātu. Klausieties: «Būrī bija fazāni un truši. Viņiem kopā bija 19 galvas un 62 kājas. Cik bija fazānu un cik trušu!» Tad nu rēķiniet! Es tikmēr izskriešu pagalmā pie čallem.

Vieni palikuši, laulātie kādu brīdi klusēja. Tad Pusmuciņš, cerēdams ātrāk tikt pie futbola, pacēla balto karogu:

— Zini, Lonij, es to nevaru izrēķināt. Turklāt — kāds trakals izdomājās salikt kopā putnus ar garaušiem!

— Vai tikai tur nav tas āķis! — Lonija prātoja. — Nē, vecais, mums jātiek ar to uzdevumu galā. Citādi — ko dēls par tevi domās!

— Kāpēc tad tūlīt par mani! — vīrs paraustīja plecus. — Es, starp citu, nekad neesmu plātījies, ka man rēķināšanā bija piecnieks.

— Nu, tas, ka tev nebija vairāk par trijnieku, redzams ar neapbruņotu aci, — Lonija saknieba lūpas un samiedza acis kā jūras vilks, kas gatavojas griezt savu kuģi pretī vētrai. — Visi kaimiņi vasarnīcai trubas nopirka pa lēto, bet tu izgrūdi baltu naudu. Tas pirmkārt!

— Labi, labi, mammīt, — Pusmuciņš ģimenes dzīvē bija gana rūdīts, lai saprastu, ka laikā ieslēgts atpakaļgājiens nav visatkāpšanās, bet gudrības parādīšana. — Ko tagad cilāsim blakusietas, kad jāreķina uzdevums. Cik tiem mūžiem bija galvu! Devīnpadsmit! Bet kājas — sešdesmit divas. Tā, tā... Zini, puika būs tīšām nojaucis galus — sešdesmit divi ar devīnpadsmit nedalās, paliek atlikumā pieci.

Brīdi lūkojusies vīrā, Lonija pašūpoja galvu un nopūtās:

— Tu, protams, vari apvainoties, bet ne velti viens tavs trešās pakāpes brālēns bija tāds drusku paviēgls.

— Nu, zini! — Futbola sākums neglābjami nokavēts, un Pusmuciņš bija gatavs izrakt līdz šim bezdarbībā turēto kara cirvi. — Ko tu gribi no maniem radiem!

— No tādiem gan ir ko gribēt... Ko nu jums var prasīt, ja tu, piemēram, neapjēdz, ka putniem tak ir divas, bet trušiem četras kājas! Tu savālē visas kopā un dali ar galvām kā tāds...

— Tad dali tu!

Taču Lonija nepriecājās par dāvāto uzticību un atzinās, ka nezina, kas ar ko tur saskaitāms vai dalāms.

— Varbūt vajag sarežģināt! — viņa ierosināja.

Šo paņēmieni izmēģinājuši, laulātie draugi secināja, ka atrisinājums aizvirzījies vēl tālāk.

— Paklau, — Pusmuciņam iesāvēs prātā glābēja doma. — Plezvanī savam brālēnam Zigim, viņš tak grāmatvedis...

— Nē, Zigim nevar, vēl pajautās, kāpēc neuzlūdzām uz tavu jubileju, — Lonija izskatījās ļoti nelaimīga. — Ja būtu paredzēta šitā ķēpa... Uzkrīta nelaime!

— Uzkrīta! Ho-ho-ho! — reiz Pusmuciņš jaunībā bija dzirdējis tā smejamies slavenu traģēdiju aktieri. Likās, skanēja tīri pieņemami, tāpēc viņš palaida vēl vienu tūri: — Hā-hā-hā! Tu taču patī uzprasījies. Pasakas, rotājas!

— Nekļūsti agresīvs!

— Fazāni un truši, — Pusmuciņš precizēja. — Nu, nebiju domājis, ka tev tā progresē skleroze.

— Šitā! Tu gribi sacīt, ka es esmu vecs krāms, vai ne tā! — Lonija iespieda rokas sānos. — Nuja, negoros vis kā tā Grieta tavā kantorī. Tāpēc ka esmu godīga sievietē. Un tikai galīgais stulbenis nepamana, ka Grietai ir drausmīga zobu protēze, ka... — pie šiem vārdiem Lonija nolēma, ka laiks sākt raudāt. Un darīja viņa to prasmīgi un ar iekšēju tiksmi. Pusmuciņš tikmēr errīgi staigāja no kakta uz kaktu.

Tādus viņus atrada no pagalma pārnākušais puika.

— Kāpēc mamma raud! — viņš vaicāja.

— Mamma... viņa... iegrieza pirkstā, — Pusmuciņam laimīgi iesāvēs prātā piemērota atbilde. — Tāpēc, zini, mēs tavu uzdevumu vēl neesam sākuši rēķināt.

— Kādu uzdevumu! — puika brīnījās. — Ā, to!... Mani viņš galīgi neinteresē, jo grāmatas beigās tak ir visas atbildes.

Nākamajā dienā, no atjautības spēlēs gūtajiem pārdzīvojumiem attāpusies, Lonija atkal kļuva dzīdomīga. Un Pusmuciņš bija gatavs saderēt, ka sieva apcer kādu jaunu ģimenes vakaru pavadīšanas modeli. Pašam nekas nebija pretī kaut vai risināt atjautības uzdevumus. Jo tagad viņš zināja, kur meklēt atbildes.

U. MEZAVILKS

L. BULIKINA

I. MELGAILIS

— JOSU GALVENĀ PRASĪBA, CIENTĪJAMĀ KRITIKĒ, TAČU IR, LAI GLEZNA SAGĀDĀTU PĀRSTEIGUMU...

E. RUSMANIS

«DADZIS» TALSU RAJONĀ

AIZMIRSTĀ NOZARĒ

Talsu rajonu sen nebiju apmeklējis. Tāpēc, kad mans kolēģis, ieradies no Talsiem, apsēdies pie redakcijas galda, sāka rakstīt, es ar neviltotu interesi iemetu aci topošajā materiālā.

«Dundagā» ir deviņi dažādu ražošanas nozaru cehi! Darbā iesaistīti ne tikai paši dundadnieki, bet arī viri no Talsiem, Rojas, Kolkas, Mersraga, Rīgas un pat Ļeņingradas! Izejvielas alumīnija lējumu ceļam ved no Ļeņingradas ražošanas apvienības «Elektrosila»! Sietspiedes cehs polistirolu saņem no Olaines plastmasu rūpnīcas. Krāsu dundadnieki importē no Toržokas rūpnīcas Kalīņinas apgabālā, Butilplastikātu, perhidrolu, etiķskābi, varu, nātriju iegādājas Rīgas ķīmiskajā reaktivu rūpnīcā! Darba drošības un darba aizsardzības kabinetu noformēšanas cehs atrodas Rīgā! Tā rīcībā nodota automašīna!

Tā «Dundaga» taču ir īsts rūpniecības milzenis! Tai ir pat filiāle Rīgā! — es sajūsmnāts iesaucos. — Veselas deviņas ražošanas nozares...

— Trūkst tikai vienas — pašas galvenās, — kolēģis noburkšķēja un atkal ņemās rakstīt.

— Kādas tad?

— Lopkopības nozares.

— Skaidrs! — es teicu. — Tu gribi pierādīt, ka rūpniecības uzņēmumam «Dundaga» jāorganizē lopkopības palīgsaimniecība.

— Nē, — kolēģis atmeta ar roku. — Es rakstu, ka «Dundagas» vadītājs A. Zumbergs visai divaini izprot LKP CK un LPSR MP lēmumu «Par darba spēku resursu labāku izmantošanu lauku apvidū, pamatojoties uz palīgrāzotņu un rūpālu vēl plašāku izmantošanu Latvijas PSR lauksaimniecībā». Viņš izveido lauksaimniecības produkcijas parstrādei neatbilstošus cehus un tai pašā laikā aizmirst pamatražošanu. Vienpadsmitās piecgades četros gados un desmit mēnešos «Dundagas» lopkopība cietusi zaudējumus septiņi simti sešdesmit deviņu tūkstošu deviņi simti četrus rubļus apmērā. Vai tagad tu saproti, ka tieši lopkopību kolhoza «Dundaga» vadītāji ir galīgi aizmirsuši!

J. PODS

NOSLĒPUMS

Kad Talsu rajonā paklida valodas, ka «Tiņģeres» kolhoznieki R. Dzene un J. Dzenis pērn nobarojuši vienpadsmit cūkas, sakumā neviens par to nebrīnījās.

— Gada laikā tas ir pilnīgi iespējams! — laudis apstiprināja.

Kad noskaidrojās, ka Dzeņu pāris tas vienpadsmit cūkas ir nobarojuši septiņos mēnešos — laikā no pērnā gada aprīļa līdz novembrim —, interese par sasniegumu pieauga.

— Bet, ja citu darbu nav, arī tas ir iespējams, — kolhoznieki sprieda.

Kad kļuva zināms, ka Dzeņi ir «Tiņģeres» kolhoza vetārsti, tātad darbinieki, kas cauru dienu ir stipri noslogoti, interese par čuklo kukkopju rekordu kļuva vēl lielāka.

Un beidzot, kad rajonu aplidoja vēsts, ka trim cūkām vidējais diennakts dzīvsvara pieaugums ir bijis 979 grami, cūku audzētāji sāka doties pie Dzeņu pāra kā svētceļotāji uz Meku.

Lai cik viltīgi ziņkārīgie atbraucēji centās izdibināt Dzeņu noslēpumu, viņiem tas neizdevās. Abi Dzeņi nekādās sarunās neielaidās. Varbūt atbraucēji tā arī neko neuzzinātu, ja

nebūtu pamanījuši lielu spirta pudeli vetārstu aptiecinā. Tās saturs mēdza miklānā kārtā noplakt. Pirmajā apciemojumā reizē visi redzēja, ka pudele bija pilna, bet nākamajā — pustukša. Tā ka paši vetārsti vienmēr bija skaidrā prātā un nebija arī nekādu ziņu par to, ka «Tiņģeres» cūkas ārstētu ar spirta terapiju, Dzeņu noslēpuma pētītāji vienā balsī iesaucās:

— Lūk, kāpēc vetārstu barokli tik labi aug! Viņiem apetītes uzlabošanai pieļauj pie ēdiena pa mēriņam!

Vieglu panākumu tikotāji sāka dzirdēt savus sīvēnus ar spirtu, bet vēlāk, redzēdami, ka sīvēni svara nepieņemas, aiz bēdām sāka dzert paši.

Grūti pateikt, ar ko tas viss būtu beidzies, ja tam laikus nebūtu pielikts punkts. Proti, kļuva zināmi daži fakti. Noskaidrojās, ka «Tiņģeres» kolhozā izbrāķētos sīvēnus pārdod, neuzrādot registrācijas lapā ne sīvēnu svaru, ne skaitu. Ja brāķētāji ir pacilātā oma, viņi, kā jau labi cilvēki, var pircējam iedot sīvēntiņa vietā dušīgu puscūci! Tas arī ir viss noslēpums.

J. JODS

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

Amerikāņu miljonārs pērk senu angļu pili. Vienojies par cenu, viņš pils īpašniekam jautā:
— Dzirdēju, šeit bieži rādies spoks!
— Kādas mulķības! — īpašnieks iesaucās.
— Es šeit dzīvoju jau sešsimt gadus, bet nekādus spokus neesmu redzējis!

Lords Ramzejs, pakāpies uz ķebliša, uzvelk sienas pulksteni.

— Atļaujiet, ser, to izdarīt man, — sulainis aizrāda. — Tas ir mans pienākums.

— Nekas, Džon, ārsti man ieteica fiziskus vingrinājumus!

— Pan Novāk, pārdodiet man savu suni! Došu piecdesmit kronas.

— Nevaru. Sieva sunīti ļoti iemīļojusi un gauži raudās, ja to pārdošu.

— Zēl gan, suns man patīk.

— Tad ko tur daudz runāt — dodiet simtu un suns ir jūsu!

— Bet jūsu sieva!

— Ak dievs, lai viņa mazliet paraud!

Divi mafijas locekļi Sicīlijā saņem uzdevumu novākt pie malas trešo. Viņam jāierodas sešos pēcpusdienā pie kafejnīcas ieejas. Abi nogaida līdz pulksten astoņiem.

— Es ceru, — saka viens no gaidītājiem, — ar viņu nebūs noticis nekas ļauns.

— Džim, kāpēc tu nokavēji stundu sākumu!
— Es taisījos iet maksāķerēt, bet tēvs mani nelaida.

— Ļoti labi. Priecājos, ka tev ir tik gudrs tēvs. Viņš, protams, tev paskaidroja, kāpēc nedrīkst kavēt skolu!

— Nē, viņš teica, ka diviem nepietikšot slieku.

Jaunā sieva nolēmusi vairāk pievērsties māj-saimniecībai. Pirmais gājienš uz tirgu.

— Vai jums dzīvas zivis ir! — viņa apjautā-jas zivju paviļņonā.

— Jā, protams, ir!

— Bet vai tās ir svaigas!

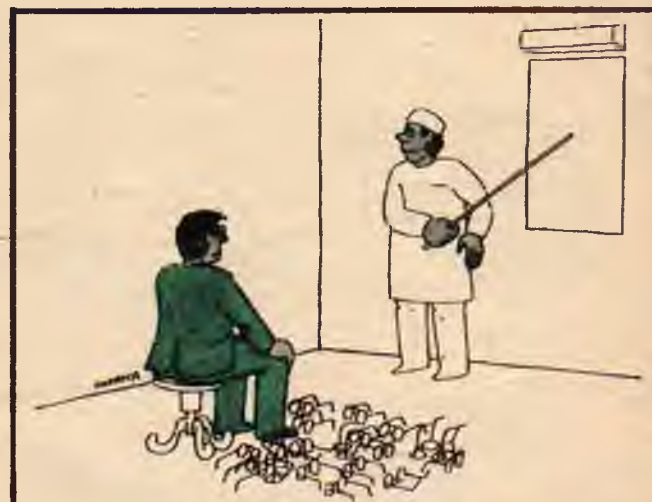
Baznīcas kalpotājs piezogas pie mācītāja sprediķa laikā un čukst viņam ausī:

— Svētais tēvs, tur aiz ērģelēm spēlē kār-tis...

— Zinu, — mācītājs atčukst, — taču man vis-pirms jāpabeidz sprediķis.

ANDREJS ZIMKA

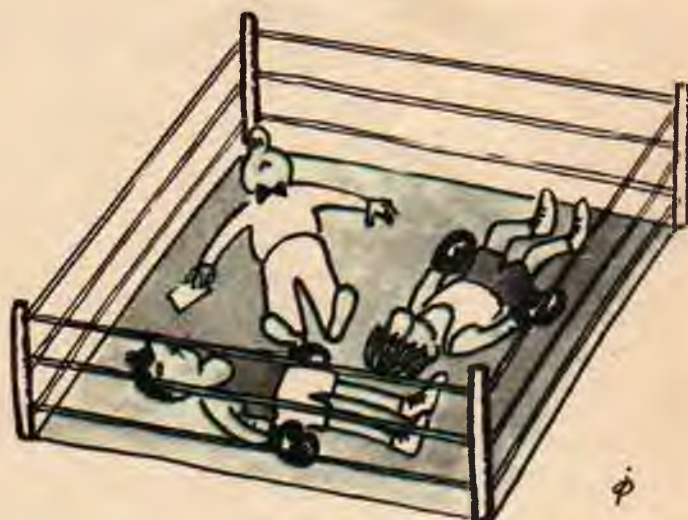
ĽUBOMÍR KOTRHA

MILANS VAVRO

— BEIDZ MĀZOTIES AR TO STROKLAKU!
PUŠDIENAS GALDĀ!

JAROSLAVS POPS

JAROSLAVS POPS

MILANS VAVRO

— MĪKLA! IESĒJ KĀRTĪGUS GRAUDUS, BET IZAUG PELAVAS!

KLUSĀ DABA AR BANĀNIEM

Kurp pirmām kārtām dodas ekskursanti, iebraukuši apskatīšanas cienīgā pilsētā? Jā, protams, uz universālveikalu arī, taču ne tūlīt. Vispirms viņi fotografējas. Hercoga laikā celtās katedrāles priekšā, pilsētas galvenajā laukumā pie lauvām, uz pilsdrupu fona, pie struklakas ar jautrām un, piedodiet, neapģērbtām nimfām, upmalā zem liepas, kuru esot stādījuši ķeizara laulātā draudzene, — visur varam redzēt cilvēku grupiņas, kas, četras rindās sastājušies, sasprindzināti veras uz vīru ar fotoaparātu rokas.

Jērpili šādi vīri ir divi: maestro Feirāms un Silķe. Feirāms parasti dežurē pilsētas centrālajā laukumā, kas visādā ziņā ir ļoti izdevīgi — tieši šeit, iepretim universālveikalam, ieripo autobusi, no kuriem, jautri saaukdamies un ziņkārīgi uz visām pusēm kaklus staipidami, birst ārā ekskursantu pūliši. Līdzko tāds pūlītis sapulcējas blakus autobusam, Feirāms takliski nogaida, kamēr grupas vadītājs beidz atbraucējiem sniegt nepieciešamos norādījumus, tad steidzas klāt un stādās priekšā. Šeit īsto brīdi nedrīkst nokavēt ne par mirkli: līdzko ekskursanti palauši mazdruscīn vaļas, tie izklīdis, pazudis, un meklē nu tad vēju laukā!

Feirāms tālāk piemet pie savas mākslīgo salmu platmales divus pirkstus un, pieliecies grupas vadītājam pie auss, paklusām bilst:

— Piedošanu, kā butu ar grupas fotogrāfiju pie mūsu pilsētas ievērojamā arhitektūras pieminekļa — sešpadsmitā gadsimta baznīcas?

Pavadoņi atkārtoti šos vārdus skaļi, un grupa, protams, izsaka vēlēšanos fotografēties.

Pēc tam Feirāms grupu ved pie lauvām, uz pilsdrupām un tālāk uz strūklaku. Kad fotografēšanās beigusies, Feirāms pie raksta grupas vadītāja adresi, apsola fotouzņēmumu paraugus izsūtīt pa pastu jau visdziņākajā laikā un atvadās:

— Uz redzēšanos, draugi! Bija liels prieks ar jums iepazīties!

Pēc tam viņš piebilst, rādīdams uz upmalas pusi:

— Tur lejā, pie liepas, ko stādījuši ķeizariene, jūs nofotografēs mans kolēģis Silķe.

Sada kārtība bija iedibināta jau kopš gadiem un bija skaidrs, ka Feirāmam tā ir pa prātam, jo ļāva viņam Jērpili no tūrisma industrijas smelt krējumu, atstājot Silķem visplānākās paniņas.

Kāpēc Silķe šādu varmācību pieļāva? Gluži vienkārši: Feirāmam bija atļauja fotografēt, bet Silķem atļaujas nebija. Tāpēc Feirāmam mājās īpaši skapītī glabājas astoņi dažādi aparāti ar cits par citu labākiem objekti-
viem tuvai un tālai fotografēšanai, bet Silķem bija jāpamierinās ar padīlšu «Zenitu» un par labu teleobjektīvu viņš varēja tikai sapņot.

Visi šie apstākļi mums palīdzēs labāk izprast notikumus, kas mainīja spēku samērus tūrisma servisa jomā Jērpili.

Tas notika tā.

Bija karsta vasaras diena. Au-

tobusi ar ekskursantiem gāzās Jērpili iekšā ik pēc pusstundas, ik pa piecpadsmit minūtem. Die-
nas otrajā pusē Feirāms, atvadi-
jies no kārtējās grupas, svied-
rus slaucīdams, steidzās atpakaļ
uz centrālo laukumu. Tur maes-
tro ieraudzīja ainu, kas viņu
satrieca — tikko iebraukušo gru-
pu aizveda cits fotogrāfs. Un,
dieviņ augstais, tas bija Silķe!

Pievakarē Feirāms piegāja Silķem klāt un aizrādīja:

— Kur tu lien?! Vai nezini, ka fotografēt drīkst tikai ar at-
ļaujām?

— Man atļauja ir, — Silķe at-
bildēja, ielaida roku kabatā un,
izvilcis gluži jaunu papīru, atlo-
cīja vaļā. — Lūdzu!

Jā, Silķem tagad bija atļauja
un Feirāmam atlika vienīgi kost
pirkstos un domāt. Viņš domāja
divas dienas, tad vēl vienu dienu
un beigas izdomāja arī.

Kadu dienu Silķe saņēma vēs-
tuli. No Rīgas, no Dabas draugu
fotostudijas. Tā un tā, godāja-
mais biedri Silķe, jūsu darbu
augstais mākslinieciskais un ne-
vainojamais profesionālais li-
menis ir izraisījis ievēribu foto-
mākslas lietpratēju aprindās.
Dabas draugu fotostudijas rek-
lāmas nodaļa labprāt ar Jums
sadarbotos un šajā sakarībā lūdz
Jūs trešdien laikā no 14⁰⁰ līdz 15⁰⁰
ierasties Rīgā, Krengēlu ielā 15,
uz pārrunām.

Nākamajā trešdienā Silķe
pulksten četrpadsmitos un piec-
padsmit minūtēs lasīja uzrakstu
pie nelielas koka mājiņas dur-
vim:

«Dabas draugu fotostudijas
Reklāmfoto.»

Nelielajā telpā Silķi sagaidīja
solids vīrietis, laipni paspieda
viņam roku un tūlīt ķērās pie
lietas.

— Mūsu laiks prasa atspogu-
lot dzimtenes dabu, — viņš tei-
ca, — fotogrāfijas visneatlieka-
makais uzdevums ir interesanti
tvert ainu, protams, neaizmirs-
stot cilvēku — dabas pārveidotā-
ju un sargātāju. — Šajā sakarībā
Silķem jādodas uz Limbukšiem,
jāpiesakās pie krājkases vadi-
tāja biedra Sērmūksļa, kas vien-
laikus ir turienes dabas draugu
pulciņa priekšsēdis un viņam
sniegs tuvākus norādījumus da-
bas reklāmas fotodarbu veikša-
nai. Turpat viņam ar biedru Sēr-
mūksli ir jāvienojas par darba
samaksu un jāsaņem avanss. Uz
redzēšanos!

Silķe pateicās un jau paspēra
soli uz izejas pusi, kad laipnais
vīrietis pēkšņi atcerējās:

— Ak jā, te jums ieteikuma
vēstule biedram Sērmūkslim!

Silķe paņēma aploksni un no-
glabāja kabatā.

Diemžēl viņš neko nezināja
par Feirāma trīs dienu ilgajām
pārdomām. Aploksnē atradās zi-
mite, kurā bija lasāmi tikai pieci
vārdi: «Tūlīt liec galdā trīs-
simt rubļus!»

Kad Silķe šo zīmīti pasniegs
krājkases vadītājam Sērmūk-
slim, viņam būs jārikojas atbīl-
stoši instrukcijai, proti, viņš ar
kurpes purngalu nospiedīs gridā
iemontētu podziņu. Milicijā at-
skanēs trauksmes zvans un, tā kā
Limbukšu milicija no krājkases
atrodas tikai divsimt metru attā-
lumā, Silķe nepagūs ne degunu
nošņaukt, kad viņu gādīgi sa-
tvers aiz elkoņiem divi dūšīgi
vīri. Pēc tam sāksies Silķes
ērskšu ceļš, jo, iekams viņš pie-
radis savu absolūto nevainību,
paies laiks, paies pats kar-
stākais ekskursantu laiks. «Rek-
lāmfoto»? Apžēlīn, tādas ie-
stādes taču nav! Krengēlu ie-
las koka mājinā atrodas bernu
interesu klubs, kas turklāt treš-
dienās no 14⁰⁰ līdz 15⁰⁰ ir slēgts!
Kāds jokdaris acimredzot tur
kādreiz būs pelnīcis maldinošu
izkārti.

Lūk, kas gaidīja Silķi Lim-
bukšu krājkasē, kad viņš nāko-
šajā dienā ap pusdienas laiku
tur ieradās.

— Vadītājs? — izstīdējies mei-
tēns aiz stikla barjeras pārjau-
tāja, kamēr otra darbiniece no-
pētīja Silķi pār brillu augšmalu.

— Vadītāja kabinets atrodas
otrajā stāvā. Bet viņš pašlaik
izgājis pusdienās.

— Un... — Silķe godbijīgi
iekācējās, — kad viņš būs atpa-
kaļ?

— Pēc stundas.

Silķe pateicās un gāja laukā.
Stundu klenderēt pa Limbukšu
vienīgo ielu — tā nebija vilinoša
perspektīva, tāpēc viņš nogrie-
zās uz taciņas, kas pār ziedošu
plavu veda uz meža pusi. Plāvā
smaržoja puķītes, debesis vīte-
roja cirulis, bet priekšā, nedaudz
sāpus no takas, kuploja paegļu
audze.

Silķe izņēma fotoaparātu un
noknipsēja ziedos grimstošo
plavu, margrietīņu ar kameni
tuvplānā, debess zilgmi ar ciru-
liti. Uz krāsainās filmas tas viss
izskatīsies burvīgi. Ja vien būtu
jēdzīgs objektiivs...

Pēc tam viņš aplūkoja paeg-
ļus. Lieliski koki, slaidi kā sve-
ces, dažs pat nelielas priedītes
augumā. Dabas retums! Silķe
devās audzīt iekšā un — ko
viņš tur ieraudzīja?

Viņš ieraudzīja gaišu klaju-
miņu, no visām pusēm kadiķu
apņemtu. Klajumiņa malās kā
paklājs sārtoka kakpēdīņas, bet
vidū bija noklāta dzīparota vil-
nas sega, un uz tās — rupjmai-
zes klaipiņš, siera ritulis un koši
dzeltens banānu ķekars. Mali-
nā — dažas pudeles slāpju rem-
dēšanai. Apkārt segai zālītē sē-
dēja trīs vīri un dzesēja slāpes.
Tām visām pāri saule leja prie-
cīgu pusdienas gaišumu.

«Darba vīru aizāds,» Silķe no-
domāja. «Tas būs lielisks uzņē-
mums.» Un — knikt! — viņš no-
spieda podziņu vienreiz, pēc tam
otrreiz. Triju vīru galvas pa-
griezās uz fotogrāfa pusi.

Silķe šos cilvēkus nepazina,
jo mēs jau zinām, ka viņš bija

atbraucis šeit, tā sakot, dariša-
nās. Un tāpēc viņš nezināja, ka
tas garais vīrietis baltajā kreklā,
kurš fotografēšanas brīdī cēla
pie mutes mazu mēriņu, bija
Sērmūkslis, krājkases vadītājs.
Pa labi no viņa sēdēja veikal-
vedis Sierāns, pa kreisi — Lim-
bukšu celtniecības brigādes
priekšnieks Speķevics. Tieši vi-
ņam, Speķevicam, todien bija
dzimšanas diena.

Var rasties jautājums, kāpēc
dzimšanas diena jāsvin, tēlaini
izsakoties, meža vidū. Papautā-
sim to jebkuram no svinību
dalībniekiem, un viņš mums at-
bildēs: citādi nevar! Limbukši
nav lielpilsēta, kur cilvēks jau-
zu pūli paslēpjas un kļūst nere-
dzams. Šeit, ja divi priekšnieki
sadamā visā klusībā nosvinēt
trešā priekšnieka dzimšanas
dienu, tas ir jādara tālu no ziņ-
kārigām acīm, runājot isi, mežā.
Tada ir dzīve, un tur neko nevar
darīt.

Tātad Silķe divreiz nospieda
fotoaparātu slēdzi un tūlīt juta
sevi ieduramies triju acu pāru
skatienus.

— Piedošanu... — viņš mur-
mināja, kāpdamies atpakaļ. — Es
fotografēju dabas skatus...
darba cilvēku azaidus...

Un pāri saules pielietajai pla-
vai, ciruļu trallināšanas pava-
dīts, viņš metās atpakaļ uz Lim-
bukšiem.

Kad pusstundu vēlāk viņš
krājkases vadītāja kabinetā aci
pret aci nostājās ar Sērmūksli,
atklāti sakot, abi jutas diezgan
parsteigti. Pirmais atguvās Silķe.

— Es no Rīgas, — viņš tei-
ca, — no dabas draugu «Reklām-
foto».

— Dabas draugu? — Sērmūk-
slis nedaudz pabrinājās.

— Jā. Te būs mana ieteikša-
nas vēstule.

Un viņš pasniedza Sērmūkslim
aploksni.

Sērmūkslis vēstuli lasīja ilgi,
ļoti ilgi.

«Mūdzis!» desmito reizi nopē-
tidams katru vēstules vārdu,
Sērmūkslis domāja. «Un izskati-
jās stulbs kā dieva jērs! Mjā,
neko darīt, vajadzēs maksāt.
Jādala uz galviņām — galu galā
Sierāns ar Speķevicu arī bildē
ir iekšā.»

Pēc vienpadsmitās pārlasiša-
nas reizes Sērmūkslis pacēla
acis.

— Vai filmiņa jums ir klāt?

— Jā, lūdzu! — Silķe paķal-
pīgi atsaucās. — Tur ir kamene
uz margrietīņas, cirulis pret zi-
lām debesīm un...

— Pateicos, es pārbaudīšu
pats, — Sērmūkslis strupi noteica
un pastiepa roku.

Silķe ielika viņam plaukstā
melno rullīti:

— Lūdzu! Bet...

— Es saprotu, — Sērmūkslis
atteica un noskaitīja trīs naudas
zīmes.

Kad Jērpili tagad ierodas kārtē-
ajā ekskursantu grupā, centrā-
lajā laukumā to parasti sagaida
ievērojamais fotomākslas meis-
tars Silķe, kura «Zenitam» ir
lielskops objektiivs. Runā, tas mak-
sājot trīs simtus. Tā vismaz ap-
galvo fotogrāfs Feirāms, kurš
visbiežāk grozās upmalā, pie
ķeizarienes stādītās liepas.

K. LIEDE

E. OZOLIŅŠ

J. BRĪKIS

PILSDRUPAS

Unikālo ēku pētnieku grupa, apskatīdama Torņakalna apkārtni, nejausi uzgāja noslēpuma objektu.

— Kolosāli! — kāds no pētniekiem iesaucās. — Tas ir kaut kas unikāls!

— Nekā unikāla neredzu, — cits grupas dalībnieks neticīgi šūpoja galvu. — Pamesta jaunceltne. Un tikai.

— Kā uz to skatās, — pirmajam runātājam radās aizstāvis. — No vienas puses tiešām — tā var būt pamesta jaunceltne, bet no otras — var būt pilsdrupas...

Pētnieki nolēma pamesto jaunceltni apskatīt rūpīgāk.

— Tas ir pavisam droši, ka pagājušajā gadsimtā tādus ķieģeļus neražoja, — grupas speciālists ķieģeļu jautājumos paziņoja. — Tieši tādus rūpnieciski sāka ražot mūsu gadsimta piecdesmitajos gados. Tāpēc jāatzīst, būsim kļūdījušies. Šis tomēr nav pilsdrupas.

— Cienijamie kolēģi! — grupas dalībnieks, kas bija izteicis domu par pilsdrupām, palika pie sava. — Kas jums to teicis, ka pilsdrupas var būt tikai tās, kas līdz mūsdienām saglabājušās no seniem laikiem? Kāpēc jūs domājat, ka arī mūsdienās tādās nevar rasties? Intuīcija man saka priekšā, ka tās tomēr ir pilsdrupas!

Pētnieku kolektīvs šķīrās, nolēmis diskusiju turpināt vēlāk. Vieni apņēmās pierādīt, ka tas nav pilsdrupas, otri gluži pretēji — ka tās tomēr ir pilsdrupas.

Pēc dažām dienām visi atkal sanāca kopā. Pirmie smaidīja, otri — smīnēja.

— Redzat nu, mums bija taisnība, — pirmie teica. — Šis nevar būt un arī nav pilsdrupas! Jo to, ko var te redzēt (sk. att.), sāka būvēt 1973. gada pavasarī. Jaunceltne pieder

Leņina rajona izpildkomitejai. Bet izpildkomitejas darbinieki paši nezina, ko ar šo objektu iesākt. Turpināt celt it kā vairs nevar, jo gadiem ilgi tas bijis pakļauts laika un dabas untumiem, tāpēc uzceltais vairs nekam neder. Bet nojaukt arī tā kā žēl.

— Jūs esat pareizi izzinājuši gandrīz visu, — otri piekrita. — Vienīgi jūsu pārliecība, ka šis nav pilsdrupas, diemžēl ir maldīga.

— Faktus, lūdzu, faktus!

— Fakti ir. Jūs teicāt, ēku sāka būvēt 1973. gada pavasarī. Atvainojiet, bet tā nebija parasta ēka, ko sāka būvēt. Tā bija pils!

— Nieki! — pirmie uztraucās.

— Jā, pils! — otri apstiprināja. — Rīgas pilsētas Leņina rajona jauniešu kultūras un atpūtas pils. Vai tagad jūs saprotat, kāpēc šo objektu mēs varam uzskatīt par pilsdrupām?

Pierakstīja A. NITA
Fotografēja I. STUMBRIS

TĀ ESOT BIJIS

Padomju fiziķis S. Čaplugins pazīstams ne tikai kā teorētiskais mehānikas, hidromehānikas un aerodinamikas jomās, bet arī kā jauno speciālistu audzinātājs. Reiz pie viņa eksāmenā bija ieradies vāji sagatavojies students. Uz pasniedzēja pārmetumiem viņš iebilda:

— Sergej Aleksejevič, es taču izteicu savus paša uzskatus par šo jautājumu!

— Ak tā, — profesors norūca, — es tikai nesaņemtu, kā var būt savs uzskats cilvēkam, kas nezina neviena cita uzskatus!

— Protams, — astronoms atbildēja, — bet vēl grūtāk ir noskaidrot, kā šo zvaigzni sauc!

Kāds jauns skaņradis griezies pie komponista Johanna Brāmsa ar lūgumu novērtēt viņa kompozīciju. Brāmsis uzmanīgi izpētījis partitūru, pagrozījis galvu un tad vēlīgi jautājis:

— Sakiet, kur jums izdevās nopirkt tik augstvērtīgu nošu papīru!

Franču 19. gadsimta filozofs un reliģijas vēsturnieks Ernests Renāns izteicis daudzas interesantas un atjautīgas ateistiskas domas. Par dieva visvarenību viņš ironizējis šādi:

— Dievam viss ir iespējams — iespējama pat vina neesamība!

Tiho Brahem, 16. gadsimta dāņu astronomam, kāds jautājis, vai jaunas zvaigznes atklāšana ir grūta lieta.

T. ČERŅIENKO

E. OSS

— LABRĪT, BIEDRI PRIEKŠNIEK! KĀDA SAGADĪŠANĀS!

G. VĪNĒDZIS

MILDA GEIDĀNE

Amata meistars

Bija nomākusies, pelēcīga ziemas diena, kad nevar saprast, vai vējš, no jūras puses pūdzams, atnesis sniegu vai lietu. Vēca sieviete, garā brūnā mētelī, sarkanrūtainu siļļu drānu ap galvu, tipināja pa aplodojušo ietvi. Tikusi garām baznīcai, viņa apstājās pie nelielas vienstāva mājas. Pie durvīm bija piestiprināta plāksnīte. Veltīgi sieviņa izčamdīja savu rokassomiņu, maciņš ar brillēm bija palicis mājās, uzrakstu izburtot viņa nevarēja. Ko tur daudz, kāps tos trīs pakāpienus augšā un ies iekšā!

Sieviņa nokļuva plašā, gaišā telpā ar vairākiem galdiem un krēsliem, kur sēdēja jauns, smuks sievišķis un rakstīja kaut kādus papīrus. Bikli pasveicinājusi, vecā sieviete palika stāvam. Smukā tūlīt piecēlās, padeva krēslu un laipnā balsī apvaicājās, ko viņa vēloties.

— Gribēju satikt priekšnieku.
— Priekšnieka šodien nav, aizbrauca uz Rīgu. Varbūt mēs varam izlīdzēt?

— Varbūt ka varat ar. Mēs ar kaimiņiem spriedām... mēs gribētu aplasītāju, bet tādu riktīgu, kas īstos vārdus zin...

— Aplasītāju? — laipnā sieviete pārjautāja. — To mēs tūlīt dabūsim, pašu labāko!

Viņa pavēra durvis uz otru istabu un uzsauca:

— Skaidrīt, paņem, lūdzu, kvīšu grāmatīnas un ienāc. Te viena kliente ieradusies.

Tūlīt bija klāt otrs sievišķis, mazliet vecāks, bet tāpat ļoti smuks. Arī šai valoda tecēja mīksta kā villas dzītiņa:

— Ko mēs apdrošināsim? Lopiņus vai iedzīvīti?

— Nē, nē, neko nevajag apdrošināt! — ienācēja satrūcās. — Par gotiņu ciema sekretārei samaksāju, un mājā viss mums drošs, liels suns sētā, pa pusei vilks. Es, re, gribēju aplasītāju sarunāt, kaimiņos vecais Mertenu Žans nomiris, lai viņam vieglas smiltis, bija labs cilvēks. Sestdien glabās. Bet tā viņa sieva švaka uz kājām, staigā ar nūjiņu, un pilsētā ielas tik slidenas, dikti lūdzās, lai es atbraucot un visu norunājo.

— Bet, mammiņ, šī nav īstā vieta!

— Vai tad te nav baznīcas kantoris?

— Ejiet pāri ielai, tur tajā pelēkā mājā atradīsiet draudzes priekšnieku, — pievedusi sieviņu pie loga, Skaidrīte parādīja ceļu, — šeit ir apdrošināšanas inspekcija.

Kad durvis bija aizvērušās, viņa pagriezās pret savu jaunāko kolēģi:

— Kāpēc tu, Ligit, mani sauci? Es pašreiz sastādu pārskatu, dārga katra minūte. Vajadzēja vispirms pavaicāt, kāda iemesla dēļ viņa nākusi.

— Es jau vaicāju, — Ligitā taisnojās, — un viņa teica, vajagot labu aplasītāju. Ko tad citu pie mums var aplasīt, ja ne naudu? Tu taču skaities viena no labākajām...

Nepaguva viņa pabeigt teikumu, kad durvis atkal pavērās, parādījās vecā sieviete, kuru veda, zem rokas saudzīgi saņēmis, apdrošināšanas aģents Pēteris Podnieks, apaļtīgs pusmūža vīrs.

Palīdzējis sievietei apsēsties, viņš līdzjūtīgi apvaicājās, vai stipri sasitusies. Nē, nekāda dižā nelaime neesot notikusi, tikai ceļgals sāp.

— Vai dzīvība jums apdrošināta? — Podnieks pānteresējās.

— Oja, vai tad pensionārus arī drošina? — sieviete brīnījās. — Es darbā vairs neēju, tikai pa māju.

— Apdrošina, apdrošina, — Podnieks stāstīja, — visus līdz septiņdesmit gadu vecumam.

— Man tikai sešdesmit deviņi...

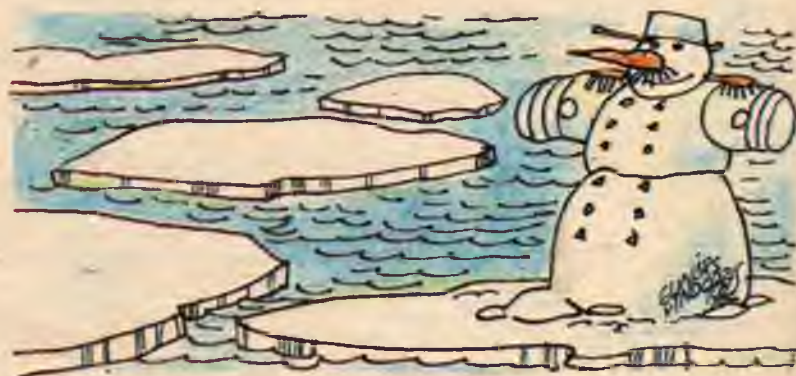
— Aiz to jums vaigi zied kā rozes! — Podnieks laipni turpināja un izvilka no portfeļa polisi. — Cik dārgi savu dzīvību vērtēsiet?

Sieviete tūlīt neatbildēja. Galvu nodūrusi, viņa darbojās ap rokassomiņu, tad uzlika uz galda desmitnieku.

— Drošiniet, kā sanāk par šito naudiņul! Cik tur trūka, būtu roku vai kāju laužusi. Paldies jums, labais cilvēks, ka palīdzējāt augšā tikt! Mani sauc Erna Lībertēle, esmu no Dižjūdzes ciema...

Kad Pēteris Podnieks veco sievieti bija aizvādzis pār ielu, Ligitā, kas to vēroja pa logu, iesmējās:

— Re, kur īstais aplasītājs!

G. VĪNĒDZIS

U. MEZAVILKS

KAS GAN VISS NENOTIEK PASAULĒ!

Divi norvēģi gribēja ietaupīt vairākus tūkstošus kronu muitas. Viņi ārzemēs nopirka automobili, pārzāģēja to uz pusēm un ievada Norvēģijā kā lūžņus. Tagad automobilis brauc atkal un brauks tik ilgi, kamēr turēs sametinātā šuve.

Grieķijas Augstākā tiesa noraidīja Mednieku asociācijas lūgumu atcelt aizliegumu otrdienās medīt putnus. Mednieki savu lūgumu pamatoja ar to, ka putni tagad kļuvuši gudri un lido tikai otrdienās.

Uz kādas Telavivas (Izraēlā) mājas palodzes nosēdās balodis. Iedzīvotāji, kas šajā mājā dzīvo, pamanīja pie putna kājas pietiprinātu zīmīti ar tekstu arābu valodā. Par balodi uzzināja Izraēlas policija un to noķēra, jo radās aizdomas, ka vēstulē ir slepens ziņojums palestīniešu partizāniem. Aizdomīgajā vēstulē bija teikts: «Šis putns ir lidojošs laimes nesējs, ko jaunlaulātie sūta Allaham ar lūgumu, lai tiem būtu daudz bērnu, bet visiem ģimenes locekļiem garš mūžs.»

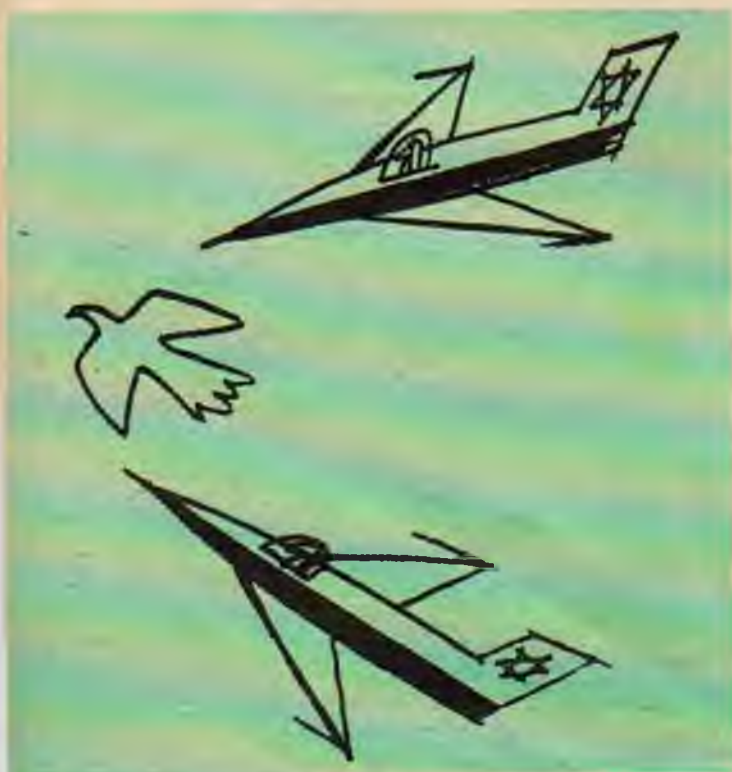
Kā ziņo aģentūra «Associated Press», sava nesenā ārzemju ceļojuma laikā kādreizējā Rodēzijas rasistiskā režīma galva Jans Smits paziņojis, ka lielākā daļa melnādaino Zimbabves iedzīvotāju esot analfabēti un nevēlas politikā. Pēc atgriešanās Zimbabvē Janam Smitam bija par saviem vārdiem jāatvainojas valsts parlamentā. Vecais rasists bija aizmirsis, ka ir pagājuši tie laiki, kad viņš nesodīts varēja runāt, kas tam ienāca prātā.

Turinā [Itālijā] ir iekārtots telefonisks padomdošanas dienests mājsaimniecēm. Uz jautājumu «Ko lai šodien izvēru pusdienās!» draudzīga balss izsaka savus ierosinājumus. Katru mēnesi 15 000 mājsaimnieču izmanto šo dienestu.

Konservatīvajā universitāšu pilsētā Oksfordā [Anglijā] Orielas koledža pirmo reizi savā 600 gadu ilgajā pastāvēšanas vēsturē uzņēmusi savās sienās sieviešu dzimuma studenti — 18 g. v. Denisu Horoksu. Meitene ar izcilību bija beigusi vidusskolu un lieliski izturējusi iestāšanās pārbaudījumus augstskolā.

Posadas [Argentīnā] valsts iedzīvotājiem aspirīna dēļ nav jāiet uz aptieku. Daļu savas algas viņi saņem tablešu veidā. Pēc naudas reformas, kad jauno peso pielīdzināja 10 000 vecajiem, republikā ir izjūtams ass sīknaudas trūkums. Kā sīknaudas aizstājējus izmanto arī tualetes papīru, sērkokļus, ziepes un košļājamo gumiju.

Malakas pussalas dienvidos [Malajijā] vietējie iedzīvotāji bieži rīko divkaujas. Taču duelanti nav apbruņoti ar pistolēm vai nažiem, bet ar fazānu spalvām. Pēc sekundantu mājienu viņi dodas aplī ar 3 m lielu diametru un sāk viens otru kutināt. Tas, kas pirmais iesmejas, ir uzvarēts.

— TERORISTU VAJĀSANA TELAVIVAS STILĀ.

G. ANASTASOVŠ

«Gribēnu» Endija

STIVENS PAILS
«Sunday Times», Londona

PAŅĒMIENS, KĀ PAR PASTMARKU UZLABOT DZĪVI

Ne tik bieži gadas izdevība mainīt stāvokli pasaulē un turklāt saņemt 1000 sterliņu mārciņu par vienu pastmarku. Tagad pienācis tieši tāds laiks. Ir izsludināts konkurss, un es arī nolēmu tani piedalīties.

Proti, pagājušā gada jūlijā Nikolass Olberijs un viņa draugi izdarīja secinājumu: mūsu pasaulē valda haoss. Viņi nodibināja Sociālo Izgudrojumu Institutu ar prātam grūti aptveramu mērķi — ja par to sāk domāt — izstrādāt absolūti jaunus paņēmienus dzīves, sabiedrības, visas pasaules uzlabošanai.

Nestaidzieties, lasītāj, pārņemst man fantazēšanu! Sākumam teikšu, ka pats sers Pīters Parkers, bijušais dzelzceļu kompānijas «British Rail» priekšsēdētājs, bija ar mieru kļūt par Institūta patronu. Vēl vairāk. Finansiāli to atbalsta tādas nopietnas iestādes, kuras necieš jokus, kā kompānija «General Electric».

Institūtam jau ir izveidojusies spēcīga konsultantu grupa. Viņu vidū ir Londonas biznesa skolas profesors Čārlzs Hendijs, kurš pēdējā laikā lauza galvu par britu vislielāko problēmu — kā organizēt dzīvi tagad, kad mēs stāvam uz pilnīgas nodarbinātības sliekšņa. Starp citu, viņš attīsta pilnīgas nodarbinātības ideju pēc šādas shēmas: 100 dienas darbam, lai ikviens kaut ko nopelnītu, 100 dienas izklaidēšanās vajadzībām, visas pārējās dienas gadā sabiedriskiem darbiem un citiem pasākumiem.

Pagaidām Institūts organizē «smadzeņu trieciena» grupas, lai pārliecinātu angļus ķerties pie izgudrošanas. Vislabākie rezultāti ir gūti skolās, acīmredzot tāpēc, ka bērniem vēl ir dzīva iztēle. Jāuzsver, ka Institūts izmēģināja «smadzeņu triecienus» ar visnesekmīgākajiem skolēniem astoņās Londonas skolās un guva graujošus panākumus. Uz jautājumu «Kā uzlabot dzīvi?» viena skolēnu grupa tūdaļ nolēma nokrāsot klases sienas rozānā toni, bet otra — sarīkot modes skati.

Tomēr par Institūta darba visproduktīvāko daļu kļuva Sociālo Izgudrojumu Konkurss. To izsludināja pērn jūlijā. Tas ir iemantojis plašu atsaucību: ik nedēļas pa pastu ienāk veseli četri projekti. Jūnijā spriedis, kam piešķirt 1000 mārciņas.

Pirms dažām dienām es devos uz Londonas ziemeļu rajonu, kur atrodas Institūts, lai aprunātos ar tā priekšsēdētāju Nikolasu Olberiju par manu izgudrojumu baznīcu zvanu uzlabošanas jomā. Te jāpaskaidro, ka dzīvoju tieši pretī baznīcai un svētdienās tās zvani man neļauj izgulēties, jo sāk dimdināt jau rītausmā. Izrādījās, ka Olberijs ir spožs 37 gadus vecs intelektuālis. Bērībā viņš sapņojis par teātri, jo viņa tēvam tāds piederejis, bet pēc tam izvēlējies «alternatīvu» variantu — kļuvis par psihologu. Tieši viņš redīgēja nesen iznākušo futuristisko opusu krā-

jumu, kas nosaukts ārkārtīgi pieticīgi: «Kā izglābt pasauli».

Kad ierados, Olberijs šķiroja konkursa projektus. Ja ierosinājums ir kaut ko vērts, izgudrotajam dod padomus, kā viņam savu ideju realizēt. Tiesa, Olberijs pats cieta neveiksmi ar savu pēdējo pēc skaita Sociālo izgudrojumu, kā uzlabot pasta piegādi biznesmeņiem. Ideja bija lieliska: iekārtot pastkartītes visos metro vilcienos, kuri brauc līdz stacijai «Piccadilly-line», no kurienes transports iet uz Hitrovas lidlauku, kur vēstules varētu tūlīt iekraut virsskaņas lidmašīnā «Concorde». Diemžēl pasta resors, metropolitēns un lidlauka priekšniecība bija pret, un Olberijs nespēj iedomāties, kā lai pārvar šo trīskāršo barjeru.

Daži Sociālie Izgudrojumi, kas saņemti Institūtā, iet vēl tālāk. Amerikāņu ārstu grupa, piemēram, ierosina nodibināt «pirmsdzemdību institūtu», jo viņi atklājuši, ka grūtniecei vajag tikai iziet īpašu intelektuāli fiziskas stimulēšanas kursu, un viņai piedzims apdāvināts bērns. Anglijā arī netrūkst spožu ideju. Tiek ierosināts, piemēram, atvērt «gados vecu profesionāļu aģentūru», kas atrisinātu visas pensionāru problēmas, jo dotu viņiem iespēju turpināt savu iemīloto darbu, konsultējot trūkumcietējus dzīvokļu remonta, ārstēšanās un citos visnotaļ vajadzīgos jautājumos.

Vai arī «agresijas ministrijas» projekts! Autors pierāda, ka, iekārtojot pilsētās īpašus «agresijas rajonus» ar cilvēku manekeniem, katrs, kas vēlēties, varēs izlādēt savu niknumu, nekaitējot citiem.

Tomēr es pats Olberijā vilos. Veselu stundu es viņam centos ieskaidrot, ka selekcijas ceļā jāizaudzē tauriņi, kuri nakti pavadītu zvanu torņos. Tad zvanus skaņas kļūtu daudz maigākas. Ticīgie tās dzirdēs, jo viņi jau būs baznīcā, bet ateisti varēs mierīgi gulēt. Olberijs mani pārsteidza ar jautājumu, ko lai ar šiem tauriņiem iesāk dienā, kad tie, zemu lidodami, piepildīs visas pieejas baznīcai. Mans ierosinājums apmācīt tauriņus, lai tie lidotu augstāk, tika noraidīts kā utopisks.

Sai numurā karikatūru tēmas izdomājuši Valērijs Ardašovs, Gunārs Bērziņš, Jānis Briņķis, Ludmila Bulikina, Armīns Leļņš, Imants Melgailis, Uģis Mežavilks, Adrians Mūkāns, Igors Palkovs, Edvards Rusmanis, Tamāra Sergijenko un Andrejs Viļe.

— Redzu jau, redzu, ka mums ir bijusi bezmiega nakts!

«Punch», Londona

— Ko brīnies! Tev sleva sanatorijā, es eju makšķerēt!

«Dikobraz», Prāga

Ko bērībā iemācīsies ...

«Rohač», Bratislava

ĀRZEMJU HUMORS

— Ir gan nejēgas redaktori! Man atsviež jau trešo manuskriptu!

«Stāršel», Sofija

— Tici man, dārgā, es to izdarīju tikai tāpēc, lai strazdi nenoknābā mūsu ķiršus!

«Weekend», Londona

— Sākumā tu negribēji šurp nākt, tagad negribi iet prom!

«Daily Mirror», Londona

— Nu, kādu pārkāpumu mēs nupat izdarījām!

«Eulenspiegel», Berlīne

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), H. Grundulis, A. Ivanovskis, O. Mačs, S. Matisāns, E. Ošs, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors), A. Sondors (atb. sekretārs), A. Vite (galv. red. vietnieks). Tehniskā redaktore O. Lovnika. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstulju daļai — 469568.

Nodots salikšanai 07.03.86. Parakstīts iespiešanai 24.03.86. JT 00815. Formāts 70X100/8. Ofseta tehnika, 2,58 uzsk. iespiedl., 3,69 izd. l. Meiens 120 000 eks. Pasūt. Nr. 239. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Дадзис» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии. 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига-81, аб. я. 19. Дом печати, Баласта дамбис, 3. Отпечатано в типографии Издательства ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3.

EKSDIKTATORA IKDIENA
— Ielaist nav vēlēts!